

Perusopetuksen alakoulujen palveluverkko 2026

Laaja vaikutusten ennakkoarviointi

Dokumentin sisältö

1 Esipuhe.....	3
2 Esittelijä ja valmistelijat	3
3 Valmisteluaikataulu	4
4 Nykytilan kuvaus.....	4
4.1 Yleiskuvaus	4
4.2 Perusopetuksen alakoulujen yksiköt.....	6
4.2.1 Kirkonkylän koulu	6
4.2.2 Kyröskosken koulu ja liikuntahalli Kosken Syke	7
4.2.3 Heinijärven koulu.....	8
4.2.4 Mahnalan Ympäristökoulu	11
4.3 Oppilaskuljetukset	13
4.4 Talous.....	13
4.5 Lasten määrä ja opetusryhmät tulevaisuudessa	14
5 Osallisuus ja kuuleminen	14
5.1 Kuntalaisten kuuleminen	14
5.2 Oppilaiden osallistaminen.....	15
5.3 Nuorisovaltuuston kuuleminen	17
5.4 Henkilöstön kuuleminen.....	18
6 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua.....	18
7 Päätösvaihtoehtojen vertailu	19
8 Yhteenvedo ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta	42
9 Päätösesitys.....	42
10 Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma	42

1 Esipuhe

Hämeenkyrön kunnan kouluverkko on muuttunut ajan saatossa tarpeiden mukaisesti. Kylillä oli omat koulut, joihin oppilaat pääosin kulkivat kävellen. Koulusihteeri suunnitteli tarvittavat kuljetukset oman koulun tarpeisiin. Kunnan valtuusto teki periaatepäätöksen, jossa tavoitteeksi asetettiin suppeampi kouluverkko. Toiminta keskitettiin kolmeen suurempaan alakouluun, joista Kirkonkylän koulu rakennettiin uudelleen monitoimikeskus Sillan osaksi. Mahnalan Ympäristökoulu rakennettiin uusi osa ja vanha puukoulu peruskorjattiin. Kyröskosken koulua laajennettiin sisäurheiluhalli Kosken Sykkeellä ja kouluun tehtiin peruskorjaus. Tämä muutos vähensi alakoulujen määrää kylillä ja lisäsi kuljetusoppilaiden määrää. Kuljetustoiminnan laajentuminen vaati yhteistyön aloittamisen logistiikan ammattilaisen kanssa.

Vuodesta 2018 alkaen Hämeenkyrön ikäluokat ovat pienentyneet selvästi aikaisemmista vuosista. Aikaisemmin ikäluokat vaihtelivat 120–140 lapsen tasolla, mutta uusi taso vaihtelee 60–80 lapsen määrässä. Varhaiskasvatuksessa ikäluokkien pieneneminen ei ole näkynyt voimakkaana palvelutason laskuna, koska toisaalta lasten osallistumisaste palveluihin on noussut vastaavasti. Vuonna 2018 syntynyt ikäluokka aloitti koulun syksyllä 2025, jolloin 1. luokkien määrä väheni kahdella luokalla verrattuna aikaisempiin vuosiin. Vähenevä oppilaiden määrä vaatii sopeuttamista alakoulujen ryhmämäärissä koko 2020-luvun ajan ja 2030-luvulla vaikutus näkyy yläkoulun toiminnassa. Tämä kehitys on nyt jo tiedossa syntyneiden ikäluokkien perusteella ja siihen eivät vaikuta kunnassa tehdyt päätökset tai talouden tilanne. Erityisesti lapsiperheiden muuttoliike kuntaan on toivottavaa, mutta sen vaikutus palveluverkkoon on ollut marginaalinen aikaisempina vuosina.

2 Esittelijä ja valmistelijat

Palveluverkon tarkastelusta päätettiin Hämeenkyrön taloussuunnitelmassa 2026–2028. Palveluverkkoa tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden osalta kevään 2026 aikana. Osana palveluverkkoselvitystä tarkastellaan lasten määriä, rakennusten teknistä kuntoa ja soveltuvuutta nykymuotoiseen pedagogiikkaan sekä ratkaisujen vaikutuksia kuntalaisiin ja kunnan talouteen.

Palveluverkkokokonaisuuden valmisteluvastuu:

- Sivistysjohtaja, Kimmo Levänen

Tausta-aineiston valmistelijat:

- Sivistysjohtaja, Kimmo Levänen
- Talous- ja hallintopäällikkö, Liisa Neronen
- Varhaiskasvatuksen johtaja, Kaisa Ojanen
- Hyvinvointikoordinaattori, Tuomo Kallio
- Elinkeinokoordinaattori, Karo Tammisto

- Talous- ja hallintojohtaja, Tiina Paloranta
- Tilapalvelupäällikkö, Harri Jääskeläinen
- Ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö Erja Tomminen
- Toimistopäällikkö, Sari Hietala-Karlsson
- Elinympäristöjohtaja, Ritva Asula-Myllynen
- Rehtori, Annukka Alppi

Evan tausta-aineiston pohjalta valmistelleet:

- Sivistysjohtaja, Kimmo Levänen
- Rehtori, Annukka Alppi
- Hyvinvointikoordinaattori, Tuomo Kallio

3 Valmisteluaikataulu

Hämeenkyrön lasten määrän laskiessa sivistyspalveluiden palveluverkko täytyy ottaa tarkasteltavaksi. Palveluverkon tarkastelusta päätettiin Hämeenkyrön taloussuunnitelmassa 2026–2028. Palveluverkkoa tarkastellaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden osalta kevään 2026 aikana. Osana palveluverkkoselvitystä tarkastellaan lasten määriä, rakennusten teknistä kuntoa ja soveltuvuutta nykymuotoiseen pedagogiikkaan sekä ratkaisujen vaikutuksia kuntalaisiin ja kunnan talouteen.

Perusopetuksen alakoulujen palveluverkon osalta aikataulu on

- Rakennusten kuntotutkimusten aloittaminen - Tammikuu 2026
- Kuntalaisten kuuleminen – Siltafoorumi 20.1.2026
- Lasten osallistaminen – vko 5–6
- Nuorisovaltuuston kuuleminen 11.2.2026
- Valtuuston kiinteistöilta – 16.3.2026
- Toinen kuntalaisten kuulemistilaisuus – 17.3.2026
- Sivistyslautakunta - 25.3.2026
- Kunnanhallitus – 13.4.2026
- Kunnanvaltuusto - 27.4.2026

4 Nykytilan kuvaus

4.1 Yleiskuvaus

Hämeenkyrössä toimii kahdella alueella yhteensä neljä perusopetuksen alakoulua; Keskustan alueella Kirkonkylän koulu ja Kyröskosken koulu ja itäisellä alueella Mahnalan Ympäristökoulu ja Heinijärven koulu.

Oppilasmäärä kunnassa on laskussa. Ikäluokat ovat kymmenessä vuodessa pienentyneet n. 140 lapsesta alle sataan. Vuonna 2025 syntyneiden ikäluokka on Hämeenkyrössä 63 lasta,

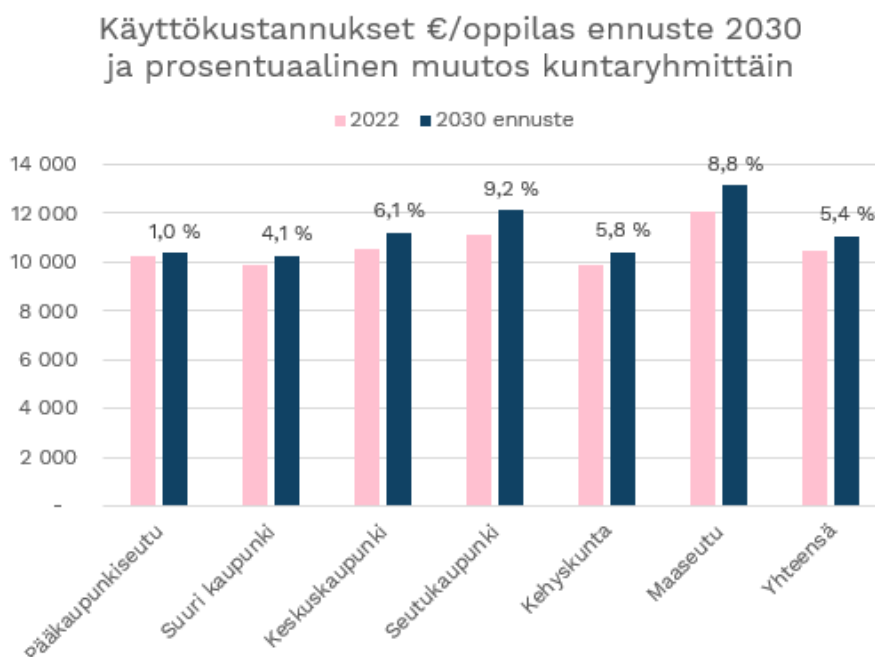
vuonna 2024 syntyneitä 80 lasta ja 2023 syntyneitä 77 lasta. Koko maassa syntyvyys kasvoi vuodentakaisesta vuonna 2025, mutta trendi on edelleen laskeva. (Yle uutiset 22.1.2026).

Megatrendi koko Suomessa on oppilasmäärän lasku ja Hämeenkyrö ei ole tästä poikkeus, vaikka ennusteiden mukaan kunnan asukasluku säilyy koko 2030-luvun noin 10 000:ssa.

Kuntaliiton selvityksen mukaan peruskoulussa olevien lasten määrä vähenee 80 000:lla vuoteen 2030 mennessä ja 95 000 vuoteen 2040 mennessä Kyseessä on peruskoulun historian suurin muutos. Oppilaskohtaiset kustannukset nousevat, vaikka oppilasmäärä laskee. Keskimäärin jokaisessa Suomen kunnassa on vuoteen 2030 mennessä 260 perusopetusikäistä lasta vähemmän.

Koululaisluokat pienenevät 2020-luvulla melkein kaikissa kunnissa: 118 kunnassa syntyy alle yksi koululuokallinen (eli 25 oppilaan ryhmä) lapsia, 55 kunnassa 1–2 koululuokallista ja 25 kunnassa 2–3 koululuokallista. Tämä tarkoittaa sitä, että karkeasti ottaen kolmanneksessa kuntia koulun aloittaa vuonna 2029 alle 20 lasta.

Selvityksessä kustannustarkastelua on tehty erityisesti kuntaryhmittäin. Arvion perusteella yksikkökustannusten kasvuun vuodesta 2022 vuoteen 2030 kohdistuu eniten painetta maaseutukunnissa ja seutukaupungeissa.

Hämeenkyrön väkimäärä siis säilyy arvioiden mukaan noin 10 000 asukkaassa koko 2030-luvun, mutta oppilasmäärä noudattaa samaa kehitystä kuin muuallakin Suomessa.

Peruskoulun opetussuunnitelman (OPS 2014) pedagoginen malli tukee oppilaiden laaja-alaisia taitoja, ajattelua ja yhteiskunnallista osallisuutta. Samalla kuitenkin kohdataan haas-

teita oppimistulosten kehityksessä, oppimiserojen kasvussa sekä opettajien työkuormituksessa. Mainittujen haasteiden tasapainottamisen tavoitteina ovat vahvat perustaidot, laaja-alaiset tulevaisuustaidot ja riittävät resurssit oppimisen tuen turvaamiseksi. Koulutuksen järjestäjillä, kunnilla, on keskeinen rooli opetuksen resursoinnissa ja pedagogisten linjausten käytännön toteutuksessa.

Hämeenkyrön kunnan strategia tukee perusopetuksen pedagogista mallia ennen kaikkea kasvun ja oppimisen ympäristöä, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja kestävästä kehitystä koskevien tavoitteiden kautta. Kunnan strategia luo toiminnallisen ja arvopohjaisen kehyksen, jonka puitteissa voidaan toteuttaa koulujen pedagogisia järjestelyjä yhtenäisen ja kannustavan kasvun ja oppimisen polulla. Kunnan tehtävänä on myös tehdä rakenteellisia ratkaisuja, jotka vaikuttavat pedagogiikkaan, kuten koulutoiminnan kehittäminen uusiin oppimisympäristöihin ja opetusryhmien sekä resurssien suunnittelu alueittain. Koulurakennusten ja oppimisympäristöjen tulee mahdollistaa monimuotoiset oppimistilat ja yhteisopettajuuden.

4.2 Perusopetuksen alakoulujen yksiköt

4.2.1 Kirkonkylän koulu

Opetuksen järjestäminen

Kirkonkylän koulussa on 12 yleisopetuksen ryhmää, 3 pienryhmää ja 1 erityisen vaativan tuen ryhmä.

Tilat ovat monikäyttöiset ja soveltuvat hyvin yhteisopettajuuteen sekä oppimisen tuen järjestämiseen. Oppilashuollolla hyvät tilat vastaanottotiloineen.

Koulun tilojen kunto ja investointitarpeet

Kirkonkylän koulu toimii monitoimikeskus Sillassa, joka valmistui 2016. Sillassa toimii myös Kirkonkylän päiväkotia, Hämeenkyrön kirjasto, sivistyspalveluiden hallintopalvelut sekä Hämeenkyrön kunnan ainoa valmistuskeittiö. Monitoimikeskus Sillasta on palvelusopimus vuosille 2014–2029. Sopimukseen sisältyy lisäksi viiden vuoden optio. Monitoimikeskuksen kerrosala on yhteensä 8 939m², josta Kirkonkylän koulun käytössä on 5345 m², eli noin 60 % monitoimikeskuksen tiloista. Monitoimikeskus Sillasta on tehty kokonaisuudessaan investointeja 330 000 eurolla sisältäen mm. kirjaston ilmanjäähdyttimen 50 000 €, varastorakennuksen 112 000 € ja pihojen leikkivälineet 102 000 €. Monitoimikeskus Sillan ulkoiset käyttötalousmenot olivat vuonna 2025 775 300 euroa, josta palvelusopimuksen osuus oli 565 000 euroa. Monitoimikeskus Sillan tasearvo (1.1.2026) on ~13,49 miljoonaa euroa.

Monitoimikeskus tulevat investoinnit ja korjaustoimenpiteet noudattavat PTS-suunnitelmaa (pitkän tähtäimen suunnitelma) ja niistä neuvotellaan vuosittain tarpeiden mukaisesti. Tulevat investoinnit sisältävät keittiölaitteita, huonetilasäätimä ja rakennusautomaatiota, koulunvalvontaa, sekä liikuntasalin lattiaa.

Koulukiinteistön mahdollinen muu käyttö

Monitoimikeskus Sillan tilat ovat muunneltavissa muuhunkin kunnan omaan käyttöön. Tilat on kuitenkin suunniteltu opetuksen tiloiksi. Tilat mahdollistavat nykymuotoisen pedagogiikan kuten yhteisopettajuuden ja oppimisen tuen toteuttamisen.

Oppilaskuljetukset

Kirkonkylän koulun kuljetusoikeus on 72 oppilaalla, joka vastaa 31,16 % koulun oppilaista.

Oppilasmäärät ja -ennusteet

Kirkonkylän koulun tilat on mitoitettu 280 oppilaalle. Nykyinen oppilasmäärä on 232. Oppilasmäärä on lievästi laskeva.

Lv.	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	Yht. 1.-6. lk
20.9.2025	27	35	45	37	48	37	229
2026-2027	45	27	35	45	37	48	237
2027-2028	22	45	27	35	45	37	211
2028-2029	33	22	45	27	35	45	207
2029-2030	27	33	22	45	27	35	189
2030-2031	26	27	33	22	45	27	180
2031-2032	26	26	27	33	22	45	179

4.2.2 Kyröskosken koulu ja liikuntahalli Kosken Syke

Opetuksen järjestäminen

Kyröskosken koulussa on 11 yleisopetuksen ryhmää ja 3 pienryhmää.

Tilat ovat monikäyttöiset ja soveltuvat yhteisopettajuuteen sekä oppimisen tuen järjestämiseen. Oppilashuollolla on käytettävissään tällä hetkellä tyydyttävät tilat.

Koulun tilojen kunto ja investointitarpeet

Kyröskosken koulu on valmistunut 1952 ja sen laajennus 2001. Koulun yhteydessä toimii liikuntahalli Kosken Syke jossa on monipuoliset liikuntatilat ja kuntosali. Tilojen kerrosala yhteensä on 2 150 m². Kyröskosken koululle on tehty investointeja yhteensä 2,4 miljoonalla eurolla. Investoinnit sisältävät mm. perusparannuksen ja laajennuksen 1,6 milj., pihalueen parannuksia 266 000 €, akustiikan parannuksia 57 000 €, ilmastointiremontti 326 000 €. Kyröskosken koulun ulkoiset käyttötalousmenot olivat vuonna 2025 171 000 euroa. Kyröskosken koulun tasearvo (1.1.2026) on ~1,19 miljoonaa euroa.

Kuntotutkimus 2026

Kyröskosken koulun tiloihin tehtiin kuntoarvio tammikuussa 2026. Kuntoarvion mukaan rakennus on tyydyttävässä kunnossa, mikä tarkoittaa, että kevyttä huoltokorjausta tulee tehdä 1–5 vuoden kuluessa ja peruskorjaus 6–10 vuoden kuluessa. Lisäksi on tilattu tarkempia rakennetutkimuksia, joiden tulokset saadaan myöhemmin.

Suunnitelman mukaisia tulevia investointeja Kyröskosken koulun tiloihin ovat koululla IV-korjauksen jatko ja Sykkeellä nuohous sekä äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmäparannus.

Koulukiinteistön mahdollinen muu käyttö

Kyröskosken koulun tiloja on vaikeaa myydä kunnan ulkopuoliseen käyttöön. Tiloihin voidaan sijoittaa kunnan muita toimintoja kuten vapaa-aikapalveluiden toimintoja.

Oppilaskuljetukset

Kyröskosken koululla kuljetusoikeus on 22 oppilaalla, joka vastaa 9,09 % koulun oppilaista. Näistä merkittävin osa saa kuljetuksen muulla kuin koulumatkan pituuden perusteella. Suurin osa koulun oppilaista asuu alle 2,5 kilometrin etäisyydellä koulusta.

Oppilasmäärät ja -ennusteet

Kyröskosken koulun tilat on mitoitettu 240 oppilaalle. Nykyinen oppilasmäärä on 226. Oppilasmäärä on laskeva.

Lv.	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	Yht. 1.-6. lk
20.9.2025	27	36	37	34	44	46	224
2026-2027	15	27	36	37	34	44	193
2027-2028	33	15	27	36	37	34	182
2028-2029	31	33	15	27	36	37	179
2029-2030	31	31	33	15	27	36	173
2030-2031	21	31	31	33	15	27	158
2031-2032	24	21	31	31	33	15	155

4.2.3 Heinijärven koulu

Opetuksen järjestäminen

Heinijärven koulussa on 6 yleisopetuksen ryhmää.

Heinijärven koulun tilat eivät vastaa nykyisiä vaatimuksia koulutiloiksi. Tilat ovat haasteelliset yhteisopettajuuden toteuttamiselle eivätkä edistä oppimisen tuen järjestelyitä esim. pienryhmä- ja jakotiloina. Koulussa ei ole riittäviä tiloja oppilashuollolle.

Koulun tilojen kunto ja investointitarpeet

Heinijärven koulu on valmistunut 1957. Kouluun on rakennettu lisää luokkatiloja 2013–2014 ja vuonna 2020 mm. keittiö on muutettu luokkahuoneeksi. Heinijärven puukoulu on valmistunut arviolta 1902. Heinijärven koulun kerrosala on 424 m² ja Heinijärven puukoulun kerrosala 361 m². Heinijärven koululle on tehty investointeja yhteensä 764 000 euroa. Investoinnit sisältävät mm. perusparannus- ja muutostöitä 317 000 euroa, tiilikate ja lisä luokkatilojen rakentaminen 189 000 euroa, lämmitysjärjestelmä (aurinkopaneelit ja maalämpö) 135 000 euroa, lv-kunnostus ja salin lattia 49 000 euroa. Heinijärven koulun ulkoiset käyttötalousmenot olivat vuonna 2025 81 000 euroa. Heinijärven koulun tasearvo (1.1.2026) on ~527 000 euroa.

Sisäilmatyöryhmä 2024

Hämeenkyrön sisäilmatyöryhmä käsitteli Heinijärven koulun tilannetta tammikuussa 2024. Sisäilmatyöryhmä käsitteli asiaa syksyn 2023 aikana saatujen huolestuneiden yhteydenottojen pohjalta. Toimenpiteenä tehtiin ilmanvaihtokanavien nuohous, ilmanvaihto toimilaitteiden testaus, sekä ilmanvaihto toimilaitteiden säätö ja tasapainotus. Toimenpiteet valmistuivat helmikuussa 2024.

Kuntotutkimus 2026

Heinijärven kouluun tehtiin kuntotutkimus joulukuun 2025 aikana. Tutkimuksissa havaittiin teknisten puutteiden lisäksi mikrobivaurioita ja PAH-haitta-ainehavaintoja. Terveystarkastajan lausunnossa todetaan että Heinijärven koulun päärakennuksesta teetettyjen tutkimusten perusteella voidaan todeta, että rakennuksessa on lukuisia sisäilman terveydelliseen laatuun mahdollisesti vaikuttavia epäkohtia. Terveystarkastajan lausunnon mukaan kiireellisesti tai välittömästi tehtävät toimenpiteet ovat:

- Tuloilmakoneen (TK01) äänenvaimennetun kammion mineraalivillalevyjen pinnoituskäsittely kuituja sitovalla M1-luokitellulla pölyn ja kuitujensidonta-aineella.
- Tuloilmakoneen (TK01) ulkoilmasäleikön sisäpuolisen metalliverkon puhdistus.
- Tilakohtaisten tulo- ja poistoilmavirtausten säätäminen ja tasapainottaminen ilmanvaihtosuunnitelmat ja tilakohtaiset käyttäjämäärät huomioiden.
 - Tasapainottaminen rakenteiden ilmapuodot huomioiden.
 - Tuloilmakoneen (TK02) ilmamäärien lisääminen, jos teknisesti mahdollista.
 - Säättöyön yhteydessä on varmistettava, ettei kellarista ole ilmavirtauksia koulun käyttötiloihin.
- Ilmanvaihtokoneiden tuloilma-asetusten tarkastaminen ja säätäminen niin, että ne ovat noin

- 2 C huone- tai poistoilman lämpötilaa matalampia.
- Erillispoistopuhaltimien toiminnan tarkastaminen ja täsmäyttäminen tuloilmakoneen ja ilman-vaihtokoneen käyntiaikojen ja tilojen mukaisiksi.
- Lämmitysjärjestelmän lämmitysasetusten ja lämmityspattereiden termostaattien tarkastaminen ja tarvittaessa hienosäätäminen.

Terveystarkastajan mukaan muut selostuksessa kiireellisesti vuoden sisällä tehtäväksi listatut toimenpiteet tulisi tehdä viimeistään 31.12.2026 mennessä. Osa toimenpiteistä vaatii suunnittelua ja selvittämistä, mihin tulee käyttää niihin tarvittava aika.

Nämä vuoden 2026 aikana tehtävät toimenpiteet ovat:

- Laajennusosan vesikaton jiirikohdan vuodon korjaus.
- Käyttövesiputken pistevuodon korjaus ja putkistojen kannakoinnin ja eristyksen parantaminen.
- Kellarin ja ensimmäisen kerroksen välisten ilmapuotokohtien sekä ilmayhteyksien, kuten hormien läpikäynti ja tiivistys, ja kellarin vanhan polttoainevaraston perällä sijaitsevan putkitunnelin aukon sulkeminen tiiviisti, mikäli ilmanvaihto tai kellaritilojen tuuletus toimii siten, ettei epäpuhtauksia pääse kulkeutumaan koulukäytössä oleviin tiloihin, muussa tapauksessa nopeammalla aikataululla.
- Kellarin lisäeristetyn tilan ja mikrobivaurioituneiden materiaalien purku sekä jäävien pintojen puhdistus, samalla muiden vaurioituneiden materiaalien poisto tiloista ja kellarin siivous kellarin ja koulukäytössä olevien tilojen ilmayhteyden katkaisemisen jälkeen.
- Ensimmäisen kerroksen ala- ja välipohjien vaurioiden laajuuden selvittäminen. Vaurioiden laajuuden selvittämisen jälkeen korjaussuunnittelu ja rakenteiden korjaus. Vinyyli-lattioiden ja aluslevyjen uusiminen tehdään korjauksen yhteydessä. Ulkoseinien ilmatiiveyden parantaminen ja alkuperäisten puuikkunoiden ja -ovien uusiminen on järkevää suorittaa ala- ja välipohjiin kohdistuvien korjausten yhteydessä, harkinnan mukaan se voidaan siirtää myös myöhemmin tehtäväksi.
- Laajennusosan ikkunaliittymien tiivistäminen. Ennen tiivistystä varmistetaan ulkoseinärakenteiden tiiveys merkkiainekokein.
- Yläkattotilojen avoimien mineraalivillapintojen pinnoitus, mikäli ilmanvaihto toimii siten, ettei epäpuhtauksia pääse kulkeutumaan koulukäytössä oleviin tiloihin, muussa tapauksessa nopeammalla aikataululla.
- Yläpohjan aluskatteessa kiinni olevien puhallusvillaeristeiden erottaminen aluskatteesta ja rakenteen toimivan tuuletuksen varmistus.
- Vesikaton rikkiäisten tiilien uusiminen, vesikaton puhdistus ja vesikatteen pinnoitus.
- Tukkeutuneiden räystäiden puhdistus.

Vuoden loppuun mennessä tehtävät toimenpiteet tulisi olosuhteiden turvaamiseksi pyrkiä tekemään kesän 2026 aikana, ennen syyslukukauden alkua. Mikäli korjauksia ei saada teh-

tyä kesän aikana, tulee todennäköisesti arvioitavaksi osan tai kaikkien oppilaiden siirtäminen väistötiloihin korjausten loppuunsaattamisen ajaksi.

Lisäksi terveystarkastajan mukaan tutkimuksen myöhemmin tehtäviksi luokiteltujen toimenpidesuosittelujen osalta olisi syytä ryhtyä laatimaan suunnitelmaa ja aikataulua tulevan syksyn 2026 aikana, mikäli rakennuksen käyttö jatkuu.

Arvio välittömien korjausten kustannuksista on ~150 000 euroa, peruskorjauksen kustannuksista ~1,4 miljoonaa euroa ja tarvittavien väistötilojen kustannuksista ~400 000. Yhteensä kohteen korjauskustannukset jos koulu korjataan terveyssuosittelujen vaatimaan kuntoon ovat noin 2 miljoonaa euroa.

Koulukiinteistön mahdollinen muu käyttö

Heinijärven koulukiinteistöt ovat myytävissä ja samassa pihassa sijaisteva päiväkotirakennus siirrettävissä. Rakennusten sijainti on erillään kuntakeskuksesta

Oppilaskuljetukset

Heinijärven koululla kuljetusoikeus on 68 oppilaalla, joka vastaa 73,91 % koulun oppilaista. Kuljetusmatkojen keskiarvo on 5,4 kilometriä ja pisin kuljetusmatka on 10,6 kilometriä.

Oppilasmäärät ja -ennusteet

Heinijärven koulun tilat on mitoitettu 100 oppilaalle. Nykyinen oppilasmäärä on 92 oppilasta. Oppilasmäärä on voimakkaasti laskeva.

Lv.	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	Yht 1.-6. lk
20.9.2025	15	13	16	12	20	16	92
2026-2027	15	15	13	16	12	20	91
2027-2028	12	15	15	13	16	12	83
2028-2029	16	12	15	15	13	16	87
2029-2030	4	16	12	15	15	13	75
2030-2031	5	4	16	12	15	15	67
2031-2032	5	5	4	16	12	15	57

4.2.4 Mahnalan Ympäristökoulu

Opetuksen järjestäminen

Mahnalan ympäristökoulussa on 11 yleisopetuksen ryhmää ja 2,5 pienryhmää.

Tilat ovat monikäyttöiset ja soveltuvat hyvin yhteisopettajuuteen sekä oppimisen tuen järjestämiseen. Oppilashuollolla oma siipi vastaanottotiloineen Vanhalla koululla.

Koulun tilojen kunto ja investointitarpeet

Mahnalan Ympäristökoulu koostuu kahdesta rakennuksesta. Uusi koulu on valmistunut 2018. Puukoulu on valmistunut 1903 ja se on peruskorjattu 1980-luvulla ja 2022. Uuden koulun kerrosala on 3450 m² ja puukoulun kerrosala 361 m². Mahnalan kouluun on tehty investointeja 9,6 miljoonalla eurolla, mm. uuden koulun hankinta 8 miljoonaa euroa ja puukoulun perusparannus 1,3 miljoonaa euroa, liikuntasalin akustiikkalevyt 39 000 euroa, piha-alue: asfaltointi, kentän valaistus, piharakennus 50 000 euroa ja pistevuotojen korjauksen 14 000 euroa. Pistevuotojen korjaus ja jatkuu vuosina 2026–2027. Mahnalan Ympäristökoulun ulkoiset käyttötalousmenot olivat vuonna 2025 121 000 euroa. Mahnalan Ympäristökoulun tasearvo (1.1.2026) on ~5,8 miljoonaa euroa.

Mahnalan Ympäristökoulun tuleva investointitarve on kupariputkien pistevuotojen korjaus 2026–2027.

Koulukiinteistön mahdollinen muu käyttö

Mahnalan Ympäristökoulun tilat ovat muunneltavissa muuhunkin kunnan omaan käyttöön. Tila on kuitenkin suunniteltu ennen kaikkea opetuksen tiloiksi ja niissä mahdollistuu nyky-
muotoinen pedagogiikka mm. yhteisopettajuus ja oppimisen tuki. Koulun sijainti on erillään kuntakeskuksesta.

Oppilaskuljetukset

Mahnalan Ympäristökoululla kuljetusoikeus on 139 oppilaalla, joka vastaa 74,3 % koulun oppilaista. Kuljetusmatkojen keskiarvo on 6,7 kilometriä ja pisin kuljetusmatka 23,6 kilometriä.

Oppilasmäärät ja -ennusteet

Mahnalan Ympäristökoulun tilat on mitoitettu 240 oppilaalle. Nykyinen oppilasmäärä on 187. Oppilasmäärä on lievästi laskeva.

Lv.	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	Yht 1.-6. lk
20.9.2025	19	33	30	36	39	30	187
2026-2027	40	19	33	30	36	39	197
2027-2028	19	40	19	33	30	36	177
2028-2029	28	19	40	19	33	30	169
2029-2030	23	28	19	40	19	33	162
2030-2031	24	23	28	19	40	19	153
2031-2032	25	24	23	28	19	40	159

4.3 Oppilaskuljetukset

Kuljetusten nykytila

Hämeenkyrön kunnan oppilaskuljetukset järjestää Tuomi Logistiikka sivistyslautakunnan päättämien (22.1.2025 § 14) kuljetuseriaatteiden mukaisesti. Kuljetusoikeuden saaneiden oppilaiden määrä vaihtelee merkittävästi eri koulujen välillä. Tilinpäätöksessä 2025 oppilaskuljetusten kustannukset olivat 1 046 000 euroa.

Tuomi Logistiikka on arvioinut kuljetuskustannusten vaikutuksia, jos Heinijärven koulu lakautetaan. Jos Heinijärven koulun oppilaat kuljetetaan muihin yksiköihin, kuljetuskustannukset nousevat arviolta 33 250–41 800 euroa/per vuosi.

Kuljetusten tulevaisuus

Kunnan sopimus Tuomi Logistiikan kanssa on voimassa toistaiseksi. Hankintalain tuleva muutos voi mahdollisesti aiheuttaa kilpailutuksen oppilaskuljetusten kuljetusjärjestelijän hankkimiseksi.

4.4 Talous

Oppilaskohtaiset kustannukset

Oppilaskohtaisiin kustannuksiin vaikuttavat mm. kiinteistöjen, hallinnon, ruokailujen, kuljetusten ja opetuksen järjestämisen kustannukset. Hämeenkyrön oppilaskohtaiset kustannukset ovat korkeat, kun niitä verrataan Tampereen kaupunkiseudun kuluihin. Kuitenkin verratessa muihin taajaan asuttuihin kuntiin kulut ovat lähellä keskiarvoa. Hämeenkyrön kustannuksia nostavat muun muassa maaseutumaiselle kunnalle tyypilliset korkeat oppilaskuljetuskustannukset ja uusien ja peruskorjattujen koulurakennusten poistokulut.

Hämeenkyrön koulukohtaiset oppilaskustannukset vaihtelevat paljon. Merkittäviä eroja niihin tuovat erityisesti kiinteistöjen kulut koska uusien ja peruskorjattujen yksiköiden poistokulut ovat suuret. Myös kuljetuskustannukset vaihtelevat paljon eri koulujen kohdalla. Mahalan Ympäristökoulun kulut ovat 12 270 euroa, Heinijärven koulun kulut 9 430 euroa, Kyröskosken koulun kulut 9 131 euroa ja Kirkonkylän koulun kulut 12 968 euroa.

Kuntatalouden ja perusopetuksen vos näkymät

Valtionosuusennusteen mukaan vuonna 2026 Hämeenkyrön laskennallinen valtionosuus alle 16-vuotiaista kuntalaisista on noin 17,4 miljoonaa euroa. Lastenmäärän laskiessa myös kunnan valtionosuusrahana saama korvaus laskee.

Hallitus on uudistamassa kuntien valtionosuusjärjestelmää. Uudistus on siirretty useita kertoja, mutta sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistuksen yksityiskohdat

eivät ole selvillä joten uudistuksen vaikutukset Hämeenkyröön on vielä haastavaa arvioida, mutta todennäköisesti vaikutus Hämeenkyrön valtionosuuteen on lievästi negatiivinen.

Hämeenkyrön taloudelliset näkymät

Vuoden 2025 talousarvio hyväksyttiin merkittävästi alijäämäisenä. Samalla käynnistettiin toimet talouden vakauttamiseksi. Merkittävinä vähennyksinä kunnan tuloihin tunnistettiin vaatimus hyvinvointialueelle vuorattavien tilojen yhtiöittämisvelvoitteesta sekä työllisyyspalvelujen siirtymisestä kunnan toiminnaksi. Konsulttiyhtiöltä tilattiin talouden painelaskelmat, jotka esiteltiin luottamushenkilöille. Käyttötalouteen liittyviä säästötoimia käynnistettiin jo vuoden 2025 aikana ja niistä tehtiin muutostalousarviot valtuustolle. Vuoden 2025 tilinpäätös käsitellään valtuustossa kesäkuussa 2026, mutta sen ennakoidaan olevan merkittävästi alijäämäinen edelleen, eli vakauttamistoimia tarvitaan jatkossakin.

Sivityspalvelualue on kunnan suurin palvelualue sekä henkilöstöltään että eurojen kannalta. Suurimmat menot syntyvät henkilöstömenoista, eli käytännössä ainoa tapa tehdä merkittäviä vähennyksiä ulkoisissa menoissa on vähentää henkilötyövuosia.

4.5 Lasten määrä ja opetusryhmät tulevaisuudessa

Hämeenkyrön oppilasmäärät laskevat ensin mutta tasaantuvat myöhemmin. Ikäluokat ovat kymmenessä vuodessa pienentyneet n. 140 lapsesta alle sataan. Perusopetuksen ryhmien määrät päätetään sivistyslautakunnassa vuosittain. Päätökset kouluun ottamisesta tekee rehtori. Hämeenkyrössä ei ole koulupiirejä. Jo tällä hetkellä jokainen Hämeenkyrön alakoulu toimii vajaalla kapasiteetilla. Tulevaisuudessa lasten määrän laskiessa jos ei mitään tehdä myös kiinteistöjen vajaakäyttö lisääntyy.

Heinijärven koulun oppilaat voidaan siirtää Mahnalan Ympäristökouluun ja Kirkonkylän kouluun syksyllä 2026, kun ne toimivat täysin 2-sarjaisina 12 perusopetusryhmän kouluna. Tällöin koulujen tilojen vajaakäyttö vähenee. Oppilaat integroidaan uusiin ryhmiin mm. osoitteiden, sisaruussuhteiden ja huoltajien toiveiden pohjalta. Muutoksilla olisi lisäävää vaikutusta myös Kyröskosken koulun oppilasmäärään lukuvuonna 26-27, mutta myöhemmin keskustan alueella oppilasmäärä tulee vähenemään.

5 Osallisuus ja kuuleminen

5.1 Kuntalaisten kuuleminen

Kuulemistilaisuus 20.1.2026

Kuntalaisten kuulemistilaisuus järjestettiin Monitoimikeskus Sillassa 20.1.2026. Tilaisuuteen osallistui arviolta 70 asiasta kiinnostunutta. Tilaisuudessa esiteltiin elinympäristöpalveluiden ja sivistyspalveluiden yhdessä valmisteleva esitys. Esitys sisälsi tietoa lasten määrän kehityksestä, sivistyspalveluiden nykyisestä palveluverkosta ja kiinteistökannasta, sekä talousvaikutuksista. Esitys sisälsi myös tietoa tulevaisuuden suunnitelmista ja päätöksenteon ete-

nemisestä. Tilaisuuden esitys on ollut tilaisuuden jälkeen saatavilla kunnan verkkosivujen palveluverkko osassa.

Kuulemistilaisuus 17.3.2026

Hämeenkyrön sivistyspalveluiden palveluverkkoon liittyvä toinen kuntalaisten kuulemistilaisuus järjestetään Monitoimikeskus Sillassa 17.3.2026. Tilaisuuteen osallistui arviolta 50 asiasta kiinnostunutta. Tilaisuudessa esiteltiin palveluverkkoon liittyvät päätösesitykset ja niihin liittyvät vaikutusten arvioinnit. Tilaisuudessa annetut kommenttien aiheet ja pääkohdat kerättiin osaksi päätöksentekoa.

Kuntalaisten palautteet

Kuntalaisilla on mahdollisuus lähettää palautteita, kommentteja ja kysymyksiä. Palautteet, kommentit ja kysymykset jotka halutaan sivistyslautakunnalle tiedoksi pystyy jättämään 18.3.2026 saakka. Palautteita ja kannanottoja voi lähettää myös tämän jälkeen ja ne otetaan huomioon kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätöksenteossa.

Mahdollisuudesta palautteisiin tiedotettiin kuntalaisten kuulemistilaisuuksissa, kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Palautteita ei yksilönsuojan vuoksi esitetä tässä vaikutusten ennakkoarvioinnissa, mutta niistä nousseet teemat on otettu huomioon, ja ne ovat päätöksenteossa luottamushenkilöiden saatavilla.

5.2 Oppilaiden osallistaminen

Oppilaiden kuuleminen toteutettiin Unisefin lapsiystävällinen kunta materiaaleihin perustuen. Kuuleminen tehtiin kaikissa perusopetuksen alakouluissa toteutetulla kouluviihtyvyysskyselyllä. Kouluviihtyvyysskyselyn selostus oppilaille oli: *Ne aikuiset, jotka päättävät meidän asuinpaikkamme asioista miettivät minkälaisia päiväkotia, kouluja ja hoitopaikkoja olisi hyvä olla. Heidän pitää ratkaista esimerkiksi missä ja mikälaisia niiden olisi hyvä olla tulevaisuudessa. Tähän liittyen on tärkeää tietää millaiset asiat ovat oppilaille tärkeitä koulussa.*

Kouluviihtyvyysskysely toteutettiin Hämeenkyrön kaikilla alakouluilla viikon 5 aikana. Oppilaat vastasivat opettajan harkinnan mukaan joko paperiseen tai sähköiseen kyselyyn. Kyselyyn vastaaminen oli kuitenkin oppilaille vapaaehtoista eikä kyselyssä ollut pakollisia kysymyksiä. Kyselyyn vastasi hieman yli 80 % Hämeenkyrön alakoulujen oppilaista, joten tulokset antavat kattavan kuvan oppilaiden arjen kokemuksista.

Kyselyn perusteella eri koulujen välillä ei ole havaittavissa merkittäviä eroja.

Tulosten mukaan oppilaiden kouluviihtyvyyteen vaikuttavat erityisesti kaverisuhteet, välitunnit ja toiminnalliset oppiaineet, kuten liikunta, käsityö ja kuvataide. Myös opettaja-oppilassuhteet sekä koulun turvallinen ilmapiiri ovat keskeisiä viihtyvyyttä tukevia tekijöitä.

Kaverit ja yhteisöllisyys nousivat ylivoimaisesti tärkeimmiksi asioiksi koulussa. Oppilaat viihtyvät parhaiten, kun heillä on läheisiä ystäviä ja tuttu ryhmä ympärillään. Turvallisuuden tunnetta vahvistaa sekä kavereiden että aikuisten läsnäolo. Kysely osoittaa, että kiusaaminen ja yksinäisyys ovat merkittävimpiä viihtyvyyttä heikentäviä tekijöitä. Esimerkiksi tilanteet, joissa oppilas jätetään ryhmän ulkopuolelle, heijastuvat suoraan koettuun turvattomuuteen. Kokonaisuutena sosiaaliset suhteet ovat vahva viihtyvyyden ylläpitäjä. Suurin osa oppilaista tuntee oman luokkansa oppilaat hyvin (82 %) ja kokee saavansa uusia kavereita melko helposti (70 %). Noin neljä viidestä tulee kouluun mielellään ja kokee koulussa olevan mieltä tekemistä.

Fyysinen ympäristö vaikuttaa oppilaiden viihtyvyyteen kaikilla alakouluilla. Välitunnit ovat kyselyn mukaan koulupäivän parhaita hetkiä. Pihan ja liikuntamahdollisuuksien merkitys korostuu kaikissa ikäluokissa. Oppilaat innostuvat erityisesti liikunnasta ja ulkona olemisesta, ja toivovat pihalle lisää tekemistä sekä pidempiä välitunteja.

Toiminnalliset oppiaineet ja retket koetaan innostaviksi, kun taas pitkästyminen liittyy tyyppillisesti odottamiseen, pitkiltä tuntuviin päiviin tai siihen, että tunnit koetaan joko liian vaikeiksi tai liian helpoiksi. Läksyt, kokeet ja pitkät koulupäivät koetaan ajoittain kuormittaviksi. Osa oppilaista toivoo enemmän toiminnallisuutta ja taukoja sekä vähemmän istumista ja kuuntelemista.

Turvallisuuden kokemusta tukevat kaverit, aikuisten läsnäolo ja kiusaamisen poissaolo. Lähes kaikki vastaajat kokevat koulun yleensä turvallisenä. Turvallinen olo syntyy siitä, että oppilas tuntee ryhmänsä ja aikuiset, tietää mitä koulupäivän aikana tapahtuu ja voi luottaa siihen, että aikuiset puuttuvat epäkohtiin. Pelottaviksi koetaan erityisesti kiusaaminen, väkivalta ja epäreiluksi koettu aikuisten käytös. Myös yksinäisyys ja ryhmän ulkopuolelle jääminen aiheuttavat pelkoa ja turvattomuutta. Uuden oppilaan vastaanotto koetaan tärkeänä, ja valtaosa oppilaista korostaa ystävällisyyttä, mukaan ottamista ja tervetulleeksi toivottamista. Tämä kertoo oppilaiden pääosin myönteisistä ja yhteisöllisyyttä tukevista sosiaalisista suhteista.

Kyselyn kokonaiskuvan mukaan Hämeenkyrössä valtaosa oppilaista viihtyy koulussa hyvin ja kokee olonsa turvalliseksi. Keskeisimmät kehittämiskohteet liittyvät kiusaamiseen puuttumiseen ja yksinäisten oppilaiden tukemiseen. Oppilaat toivovat myös koulupäivän rennompaa rytmittämistä sekä mahdollisuuksien lisäämistä toiminnallisempaan oppimiseen. Kokonaisuutena tulokset osoittavat, että koulu näyttäytyy oppilaille ennen kaikkea sosiaalisena yhteisönä, jossa ystävyys-suhteet, yhteisöllisyys ja turvallisuuden tunne määrittävät arjen kokemuksia enemmän kuin yksittäiset oppiaineet tai koulujen fyysiset ominaisuudet.

Kyselyn perusteella mahdollinen kouluverkon muutos on lapsille ensisijaisesti sosiaalinen eikä tekninen muutos. Tämän vuoksi muutostilanteen suunnittelussa ja toteuttamisessa on olennaista varmistaa, että lasten sosiaalinen ympäristö, turvallisuuden tunne ja arjen jatkuvuus säilyvät mahdollisimman vahvoina. Muutoksen keskeisiä onnistumisen edellytyksiä ovat oppilaiden tärkeiden kaverisuhteiden turvaaminen ja kiusaamisen ehkäisy, joita voi-

daan tukea johdonmukaisella ryhmäyttämisellä, tutustumisjärjestelyillä ja vahvistetulla aikuisen läsnäololla. Samalla muutoksesta viestimisen tulee olla selkeää, avointa ja lapsen kehitystasoon sopivaa, jotta oppilailla on mahdollisuus ymmärtää muutoksen vaiheet sekä saada kysymyksiinsä johdonmukaisia vastauksia. Tiedottamisessa on huomioitava myös huoltajat. Muutoksen sujuvuus edellyttää lisäksi vastaanottavan koulun fyysisen oppimisympäristön toimivuutta, kuten pihan turvallisuutta sekä kuljetus- ja siirtymäjärjestelyjen selkeyttä. Muutostilanteen tueksi tulee rakentaa vaiheistettu ja pedagogisesti suunniteltu prosessi, joka tarjoaa sekä oppilaille että huoltajille selkeän ja turvallisen polun muutoksen eri vaiheiden läpi. Kokonaisvaltainen ja suunnitelmallinen toteutus mahdollistaa, että kouluverkon muutos toteutuu lasten hyvinvoinnin näkökulmasta mahdollisimman turvallisesti ja ennakoitavasti.

5.3 Nuorisovaltuuston kuuleminen

Kuntalain 26 § mukaan nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä.

Nuorisovaltuusto käsitteli sivistyspalveluiden palveluverkkokokonaisuutta kokouksessaan 11.2.2026. Käsittelyn aluksi sivistysjohtaja esitteli kuntalaisten kuulemistilaisuuden 20.1.2026 aineiston täydentäen sitä Heinijärven ja Kyröskosken koulun kuntotutkimusten tiedoilla. Käsitelty kokonaisuus sisälsi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon, sekä kunnallisen perhepäivähoidon mahdolliset muutokset. Esittelyn jälkeen nuorisovaltuusto käytti hyvinvointikoordinaattorin tuella SWOT-analyysia laajan kokonaisuuden hahmottamiseen, työstämiseen ja keskustelun fokusointiin.

Nuorisovaltuusto ymmärtää tiukan taloudellisen tilanteen ja tarpeen tehdä säästöjä. Hyvä että toimet, joista säästöjä saadaan kohdistuvat yksiköihin joihin muutokset tulevat väistämättä myös mm. lapsimäärän vuoksi kohdistumassa. Pienissä ryhmissä ja pienessä yhteisössä yksittäinen lapsi jää helpommin ulkopuoliseksi, tulee kiusatuksi ja vaille tarvitsemaansa tukea. Pienenevien yksiköiden integrointi muihin yksiköihin on mahdollisuus lapsille uusiin ystäviin, laajempaan sosiaaliseen ympäristöön ja sopivan kokoisiin ryhmiin. Erityisen hienoa on tuen ja opiskeluhuollon palveluiden saavutettavuuden todennäköinen parantuminen osana mahdollisia muutoksia. Suunnitellut muutokset sisältävät myös mahdollisuuksia esimerkiksi harrastusten parempaan saavutettavuuteen, kun niitä yhdistetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluihin.

Huolta herättäviä asioita, joihin on syytä kiinnittää huomiota mahdollisia muutoksia toimeenpantaessa ovat ryhmien yhdistäminen ja ryhmäyttäminen, kuljetusmatkat ja niiden turvallisuus, sekä lasten ja nuorten muiden palveluiden saavutettavuus myös syrjemmässä asuville. Osana muutoksia on varmistettava kuljetusten turvallisuus ja tehtävä tarvittavia lisäpanostuksia siten että koulumatkojen ajat ja vanhempien kuljetusmahdollisuudet var-

haiskasvatukseen eivät hankaloidu kohtuuttomasti. Osana tätä tarkastelua voidaan tarkastella toisen asteen opiskelijoiden mahdollisuutta kuljetuksiin osallistumiseen. Osana muutoksia pitää kiinnittää huomioita olemassa olevien ystävyys- ja sisarussuhteiden ylläpito, sekä tehostaa ryhmäyttämistä ja kaveritaitoihin. Näillä toimilla voidaan hillitä ja ehkäistä kiusaamista ja vastakkainasettelua eri alueiden välillä.

Nuorisovaltuusto näkee suunnitellut muutokset kokonaisuudessaan tarpeellisina ja perusteltuina, eivätkä suunnitellut muutokset tuota isoja ongelmia. Kokonaisuuden valmistelu laajasti eri näkökulmia tutkien on hyvä asia. Nuorisovaltuusto esittää, että mahdollisten muutoksien toimeenpannessa kiinnitetään huomiota ja osoitetaan riittävästi resursseja haittavaikutusten ja ongelmien ehkäisyyn.

5.4 Henkilöstön kuuleminen

Henkilöstön kuuleminen Heinijärven koululla toteutettiin 18.3.2026. Sivistysjohtaja ja rehtori tiedottivat henkilöstöä valmistelun tilanteesta ja kuulivat henkilöstön ajatuksia tilanteesta ja mahdollisista muutoksista. Lisäksi kevään 2026 ajan on henkilöstöä kehoitettu olemaan asiassa aktiivisia ja lähettämään kannanottonsa kunnan kirjaamoon.

Koko henkilöstöä on tiedotettu valmistelun etenemisestä vuoden 2026 ajan kuukausittain etäyhteydellä, ja tallenteena saatavalla olevalla, sivistyspalveluiden ajankohtaaiskatsauksella.

6 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua

Vaihtoehto	Kuvaus
Nykytila	Jatketaan nykyisellä palveluverkolla, ilman merkittäviä peruskorjauksia.
Nykyinen palveluverkko peruskorjauksilla	Säilytetään nykyinen palveluverkko ja tehdään vaaditut peruskorjaukset ja muut investoinnit.
Palveluverkon tiivistäminen	Perusopetuksen alakouluverkko tiivistetään kolmeen yksikköön syyslukukaudesta 2026 lähtien.

7 Päätösvaihtoehtojen vertailu

Vaikutuskohde	Nykytila	Nykyinen palveluverkko peruskorjauksilla	Palveluverkon tiivistäminen
Ihminen/Asukas			
Hyvinvointi, terveys ja terveyserot			
Lyhyt aikaväli	-1	0	1
Pitkä aikaväli	-2	1	1
Kuvaus	Osassa rakennuksissa todettuja suosituksia ylittäviä pitouksuuksia. Mahdollisesti negatiivisia terveysvaikutuksia tilojen käyttäjiin.	Rakennukset peruskorjataan nykystandardien mukaisiksi. Ei negatiivisia terveysvaikutuksia.	Toiminta keskitetään terveisiin rakennuksiin ja niitä korjataan tarpeiden mukaisesti. Ei negatiivisia terveysvaikutuksia.
Liikkuminen ja liikunta			
Lyhyt aikaväli	0	-1	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Oppilaat kulkevat kouluun kävellen, pyörällä, koulukuljetuksella ja huoltajien kyydillä. Kuljetusoppilaiden määrä vaihtelee koulukohtaisesti.	Oppilaat kulkevat kouluun kävellen, pyörällä, koulukuljetuksella ja huoltajien kyydillä. Kuljetusoppilaiden määrä vaihtelee koulukohtaisesti.	Oppilaat kulkevat kouluun kävellen, pyörällä, koulukuljetuksella ja huoltajien kyydillä. Kuljetusoppilaiden määrä kasvaa jonkin verran.
	Koulupäivän aikai-	Koulujen liikuntasalit	Koulupäivän aikainen liikunta perus-

	nen liikunta perustuu opetussuunnitelmaan, siinä ei koulukohtaisia eroja. Koulujen pihat ja kentät ovat kouluaikeiden ulkopuolella kuntalaisten käytettävissä. Koulujen liikuntasalit ovat iltaisin ja viikonloppuisin seurojen käytössä.	ovat iltaisin ja viikonloppuisin seurojen käytössä. Peruskorjauksen aikana sali ei ole käytettävissä ja se voi vaikuttaa myös käytettävissä oleviin piha-alueisiin negatiivisesti. Koulupäivän aikainen liikunta perustuu opetussuunnitelmaan, siinä ei koulukohtaisia eroja.	tuu opetussuunnitelmaan, siinä ei koulukohtaisia eroja. Jos lakkautettava koulu myydään ei alue välttämättä ole enää kuntalaisten käytössä. Koulujen liikuntasalit ovat iltaisin ja viikonloppuisin seurojen käytössä. Heinijärven salin käytöstä päättää kiinteistön uusi omistaja.
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo mm. sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja kieliryhmiin liittyen			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.
Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			

Kuvaus	Varsinkin keskusta-alueen ulkopuolella koulu koetaan merkittäväksi yhteisöllisyyden mahdollistajaksi.	Varsinkin keskusta-alueen ulkopuolella koulu koetaan merkittäväksi yhteisöllisyyden mahdollistajaksi.	Varsinkin keskusta-alueen ulkopuolella koulu koetaan merkittäväksi yhteisöllisyyden mahdollistajaksi. Koulun loppuessa riippuen kiinteistön uudesta omistajasta voivat vaikutukset olla negatiivisia tai positiivisia.
Turvallisuus	0	-1	-1
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	Ei muutosta.	Peruskorjauksen aikainen mahdollinen siirto väistötiloihin voi aiheuttaa turvattomuuden tai turvallisuuden tunteita joissain perheissä.	Koulun muutos voi aiheuttaa turvattomuuden tai turvallisuuden tunteita joissain perheissä.
Kuvaus	Ei muutosta.	Peruskorjauksen aikainen mahdollinen siirto väistötiloihin voi aiheuttaa turvattomuuden tai turvallisuuden tunteita joissain perheissä.	Koulun muutos voi aiheuttaa turvattomuuden tai turvallisuuden tunteita joissain perheissä.
Työllisyys ja toimeentulo	0	1	0
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	Ei muutosta.	Peruskorjaus työllistää mahdollisesti paikallisia henkilöitä.	Voi vaikuttaa yrittäjyyden edellytyksiin maaseudulla.
Kuvaus	Ei muutosta.	Peruskorjaus työllistää mahdollisesti paikallisia henkilöitä.	Voi vaikuttaa yrittäjyyden edellytyksiin maaseudulla.

Palveluiden saata- vuus ja saavutetta- vuus sekä digitaali- nen esteettömyys			
Lyhyt aikaväli	0	-1	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Saavutettavuus huomioidaan perus- opetuksen järjestä- misessä.	Remontin aikainen muutto väistötiloihin voi muuttaa koulu- matkoja hetkellisesti.	Koulumatkat pitene- vät osalla koululai- sista kilometreissä, ei välttämättä ajallises- ti.
Ympäristö			
Ilmasto ja hiilijalan- jälki			
Lyhyt aikaväli	-1	-1	0
Pitkä aikaväli	-1	0	0
Kuvaus	Heinijärven koulun tilat eivät ole ener- giatehokkaat.	Peruskorjatut tilat ovat energiatehok- kaita. Mahdollisen perus- korjauksen aikainen väistötilajärjestely vaikuttaa negatiivi- sesti.	Energiatehokkaat remontoidut yksiköt. Oppilaskuljetukset: jos kuljetuksissa on oppilaita aiempaa pidemmän matkan, ilmastovaikutus ei ole merkittävä. Jos kuljetusoikeuden ulkopuoliset oppi- laat ovat aiemmin kävelleet tai pyöräil- leet, ilmastovaikutus lisääntyy kun siirty- vät kuljetukseen. Jos

				taas aiemmin oppilaat ovat kulkeneet huoltajien kyydillä, siirtyminen joukko liikenteen tyyppiin vähentää päästöjä.
Ihmisten elinolot				
Lyhyt aikaväli	-2	0	0	
Pitkä aikaväli	-2	1	0	
Kuvaus	Osassa rakennuksissa todettuja suosituksia ylittäviä pitouksuuksia. Mahdollisesti negatiivisia terveysvaikutuksia tilojen käyttäjiin.	Heinijärvellä säilyy lähikoulu joka peruskorjataan ja tulee käyttöön arviolta syksyllä 2028.	Kuntalaisten kuulemisissa alueen asukkaat ovat olleet huolissaan negatiivisista vaikutuksista Heinijärven alueen houkuttelevuuteen lapsiperheille.	
Ympäristön terveellisyys/hyvinvointivaikutukset, viihtyisyys ja turvallisuus, virkistyskäyttö				
Lyhyt aikaväli	0	-1	0	
Pitkä aikaväli	0	0	0	
Kuvaus	Ei muutosta.	Peruskorjattavien rakennusten pihat eivät virkistyskäytössä remontin aikana. Myös väliaikaiset väistötilat vievät vai-	Jos lakkautettavat yksiköt myydään eivät pihat ole välttämättä kuntalaisten käytettävissä.	

kuttavat negatiivisesti käytettäviin piha-alueisiin.			
Maaperä, vesistöt, luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuus			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.
Maaseutu- ja kulttuurimaisema, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö			
Lyhyt aikaväli	0	0	-1
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei muutosta nykytilanteeseen. Kouluilla on merkitys alueiden kyläkuvalle ja identiteetille.	Ei muutosta nykytilanteeseen. Kouluilla on merkitys alueiden kyläkuvalle ja identiteetille.	Lakkautettavan yksikön alueen identiteetti voi muuttua. Riippuen kiinteistön tulevasta käytöstä voi erityisesti pitkän aikavälin muutos olla myös positiivinen.

Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne			
Lyhyt aikaväli	0	0	-1
Pitkä aikaväli	-1	1	1
Kuvaus	Heinijärven koulu koetaan kylän vetovoimana, mutta kunto arveluttaa.	Peruskorjattu Heinijärven koulu koetaan alueen vetovoimattomaksi.	Koulut sijaitsevat kunnan asutuskeskittymässä.
Varautuminen ja huoltovarmuus			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Kriisitilanteessa kaikkia kunnan omistamia ja tilanteeseen sopivia tiloja voidaan ottaa käyttöön. Toiminnan siirtäminen terveysyistä pikaisesti mahdollista. Vaatii paljon järjestelyjä.	Kriisitilanteessa kaikkia kunnan omistamia ja tilanteeseen sopivia tiloja voidaan ottaa käyttöön. Koulukuljetusten ja ruokahuollon järjestäminen 4 alakouluun ja 3 päiväkotiin.	Kriisitilanteessa kaikkia kunnan omistamia ja tilanteeseen sopivia tiloja voidaan ottaa käyttöön. Koulukuljetuskoulujen määrän vähentäminen ja ruokahuollon keskittyminen.
Organisaatio ja henkilöstö			
Strategian toteutuminen			
Lyhyt aikaväli	1	1	1

Pitkä aikaväli	1	1	1
Kuvaus	Yhtenäinen koulu- polku mahdollista kaikissa kouluissa.	Yhtenäinen koulu- polku mahdollista kaikissa kouluissa.	Yhtenäinen koulu- polku mahdollista kaikissa kouluissa. Lasten määrän las- kiessa tulevana vuo- sina Heinijärven päi- väkodin toiminta- edellytykset ovat heikot.
Muutokset johtamis- järjestelmään sekä toimivalta ja vas- tuunjakomuutokset			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	1
Kuvaus	Molempien alueiden rehtorilla kaksi kou- lua johdettavanaan. Molemmissa kou- luissa vararehtorit.	Molempien alueiden rehtorilla kaksi kou- lua johdettavanaan. Molemmissa kou- luissa vararehtorit.	Itäisellä alueella reh- torilla yksi koulu johdettavanaan ja yksi vararehtori. Kes- kustan alueen rehto- rilla kaksi koulua johdettavanaan. Mo- lemmilla kouluilla vararehtori.
Organisaation tehtä- vien määrä, laatu ja menettelytavat			
Lyhyt aikaväli	0	0	0

Pitkä aikaväli	☐	☐	☒
Kuvaus	Molemmilla alueilla rehtori ja kaksi vara-rehtoria.	Molemmilla alueilla rehtori ja kaksi vara-rehtoria.	Itäisellä alueella rehtori ja yksi vararehtori. Keskustan alueella rehtori ja kaksi vara-rehtoria. Töiden tasaaminen järjestyy mm. perusopetuksen yhteisten asioiden hoitamisella.
Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus			
Lyhyt aikaväli	☐	☐	☐
Pitkä aikaväli	☐	☐	☐
Kuvaus	Henkilöstöresurssiin vaikuttaa oppilasmäärä. Henkilöstön määrään vaikuttaa oppilasmäärän muutokset. Henkilöstövähennykset kohdistuvat ensisijaisesti määrälliseen henkilöstöön.	Henkilöstöresurssiin vaikuttaa oppilasmäärä. Henkilöstön määrään vaikuttaa oppilasmäärän muutokset. Henkilöstövähennykset kohdistuvat ensisijaisesti määrälliseen henkilöstöön.	Henkilöstöresurssiin vaikuttaa oppilasmäärä. Henkilöstön määrään vaikuttaa oppilasmäärän muutokset. Henkilöstövähennykset kohdistuvat ensisijaisesti määrälliseen henkilöstöön.

Henkilöstön työkyky, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus				
Lyhyt aikaväli	-1	-1	-1	
Pitkä aikaväli	-1	1	1	
Kuvaus	Osassa rakennuksissa todettuja suosituksia ylittäviä pitoisuuksia. Mahdollisesti negatiivisia terveysvaikutuksia tilojen käyttäjiin.	Kaikilla työntekijöillä on terveelliset ja turvalliset työolosuhteet. Tilojen soveltuvuus toimintaan vaihtelee yksiköittäin. Kaikenlaiset muutokset aiheuttavat lyhytaikaisesti psykososiaalista kuormaa.	Kaikilla työntekijöillä on terveelliset ja turvalliset työolosuhteet. Tilojen soveltuvuus toimintaan on pääosin hyvä. Kaikenlaiset muutokset aiheuttavat lyhytaikaisesti psykososiaalista kuormaa.	
Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet				
Lyhyt aikaväli	-1	0	0	
Pitkä aikaväli	-1	0	0	
Kuvaus	Tilojen terveysvaikutukset ovat seurannassa ja raporttien kohteena.	Normaalit velvoitteet voimassa.	Normaalit velvoitteet voimassa.	

Kumppanuudet: hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset ja yhteisöt			
Lyhyt aikaväli	-1	-2	1
Pitkä aikaväli	-2	0	1
Kuvaus	Hyvinvointialueelle ei pystytä kaikissa yksiköissä tarjoamaan tarkoituksenmukaisia tiloja opiskeluhooltoon.	Peruskorjauksessa voidaan järjestää oppilashuollolle hieman paremmat tilat. Oppilashuollon tilat otettava tarkasti huomioon mahdollisissa väistötiloissa.	Opiskeluhoollolla riittävät ja tarkoituksenmukaiset tilat.
Talous ja elinvoima			
Organisaation talouden kestävyys			
Lyhyt aikaväli	-1	-3	2
Pitkä aikaväli	-2	-2	1
Kuvaus	Talouden näkökulmasta ei edesauta alijäämän kattamista.	Talouden haasteet kasvavat entisestään. Negatiivinen vaikutus kunnan talouteen.	Toiminnan keskittäminen tarkoituksenmukaisiin rakennuksiin tasapainottaa taloutta.
Väestöryhmien sekä kotitalouksien asema ja käyttäytyminen			
Lyhyt aikaväli	0	0	0

Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Kouluun tyytymättömät huoltajat voivat hakea toissijaisen koulun lapselleen ja hoitaa itse kuljetuksen.	Kouluun tyytymättömät huoltajat voivat hakea toissijaisen koulun lapselleen ja hoitaa itse kuljetuksen.	Kunnan osoittama ensisijainen koulu mahdollisine kuljetuksineen toteutuu useimmiten. Kouluun tyytymättömät huoltajat voivat hakea toissijaisen koulun lapselleen ja hoitaa itse kuljetuksen. Siltafoorumissa (kuntalaisten kuulemistilaisuus) 21.1 esitettiin muutamia näkemyksiä, että Heinijärven koulun lakkautus vähentää kunnan vetovoimaa, lapsiperheet voivat muuttaa pois kunnasta.
Yritysten toimintamahdollisuudet ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Peruskorjaus on iso investointi. Mahdollisesti vaikutuksia	Ei merkittäviä vaikutuksia.

yritysten toimintaan ja kilpailutilanteeseen.			
Elinvoima			
Lyhyt aikaväli	0	0	-1
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Koulut koetaan varsinakin keskustan ulkopuolella tärkeiksi kylien elinvoimalle.	Koulut koetaan varsinakin keskustan ulkopuolella tärkeiksi kylien elinvoimalle.	Koulut koetaan varsinakin keskustan ulkopuolella tärkeiksi kylien elinvoimalle. Koulun lakkautus voi vaikuttaa koulun alueen elinvoimaan negatiivisesti. Pitkällä aikavälillä vaikutus voi kiinteistön muun käytön ja alueen muun kehityksen myötä olla myös positiivinen. Heinijärven maisemat, sijainti hyvien yhteyksien päässä ja maantieteellisessä risteyskohdassa ja alueen vireä yhdistystoiminta ovat vetovoimatekijöitä asumiselle ja yrittämiselle jatkossakin. Merkittävää vaikutusta kunnan elinvoimaan ei ole.

Tuottavuus			
Lyhyt aikaväli	0	0	1
Pitkä aikaväli	-1	-1	2
Kuvaus	Oppilasmäärän las- kiessa oppilaskohtai- set kustannukset nousevat.	Oppilasmäärän las- kiessa oppilaskohtai- set kustannukset nousevat.	Oppilasmäärän las- kiessa tilojen korkea käyttöaste on talou- den tehokasta ja tuottavaa hoitoa. Vapautuvat tilat voi- vat jatkossa tarjota yrityksille tai yhdis- tyksille uusia mah- dollisuuksia tai tilai- suuden uudelliselle liiketoiminnalle.

Palvelutuotannon ja elinkeinorakenteen muutos			
Lyhyt aikaväli	0	1	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei merkittävää vaiku- tusta.	Peruskorjaus voi vai- kuttaa lyhyellä aika- välillä. Pitkällä aika- välillä ei merkittävää vaikutusta.	Riippuen lakkautet- tavan koulun tule- vasta käytöstä ja alueen muusta kehi- tyksestä vaikutus voi vaikuttaa jossain määrin negatiivisesti tai positiivisesti.

Lapset ja nuoret			
Vaikutukset johonkin tiettyyn lasten tai nuorten (erityis-)ryhmään, kuten haavoittuvassa asemassa olevat lapset			
Lyhyt aikaväli	-1	-1	1
Pitkä aikaväli	-1	-1	1
Kuvaus	Erityisopetuksen tarve voi vaatia yksikön vaihtamisen.	Erityisopetuksen tarve voi vaatia yksikön vaihtamisen.	Yksiköissä on riittävät tilat erilaisten opetusryhmien toimintaan, jolloin opilaiden siirtoja tarvitaan harvemmin.
Lasten tai nuorten tasapainoinen kasvu ja kehitys, kuten myönteinen itsetunto, sosiaaliset taidot sekä oppimisedellytysten kehittyminen			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	1
Kuvaus	Pienemmässä yksikössä tutustuu helposti jokaiseen koulun toimijaan. Yhdysluokat mahdollisia.	Pienemmässä yksikössä tutustuu helposti jokaiseen koulun toimijaan. Yhdysluokat mahdollisia.	Isommissa yksiköissä on paljon mahdollisuuksia löytää kavereita ja myös itsestä huolehtimisen taidot kehittyvät. Opetusta voidaan järjestää monimuotoisesti

	kössä voi olla haas- tavampaa.	kössä voi olla haas- tavampaa.	oppilaan tarpeiden mukaisesti.
Lasten ja nuorten asuminen tai kasvu- ympäristö			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Ei merkittävää vaiku- tusta.	Ei merkittävää vaiku- tusta.	Voi vaikuttaa lak- kautettavan koulun lähellä asuvien las- ten kasvuympäris- töön negatiivisesti tai positiivisesti riip- puen koulukiinteis- tön tulevasta käytös- tä.
Lasten ja nuorten mahdollisuudet lii- kuntaan ja liikkumi- seen			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Liikunta ja liikkumi- nen koulupäivän aikana perustuu opetussuunnitel- maan. Ei merkittäviä eroja eri yksiköiden välillä.	Liikunta ja liikkumi- nen koulupäivän aikana perustuu opetussuunnitel- maan. Ei merkittäviä eroja eri yksiköiden välillä.	Liikunta ja liikkumi- nen koulupäivän aikana perustuu opetussuunnitel- maan. Ei merkittäviä eroja eri yksiköiden välillä.
	Koulujen ulkoalueet ovat käytettävissä	Koulujen ulkoalueet ovat käytettävissä	Saattaa vaikuttaa harrastusmatkoihin

	kouluajan ulkopuo- lalla.	kouluajan ulkopuo- lalla.	ja -aikoihin positiivi- sesti tai negatiivises- ti.
			Jos lakkautettava koulu myydään ei sen piha ole välttä- mättä kuntalaisten käytettävissä.
Lasten ja nuorten ihmissuhteet			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	-1	-1	0
Kuvaus	Ei muutosta nykyti- lanteeseen vielä. Oppilasmäärien pie- nentymisellä voi olla vaikutusta kaveri- suhteiden solmimi- selle. Kiusaamista esiintyy kaikissa kouluissa, koulun koolla ei ole tähän merkittävää vaikutusta.	Oppilasmäärien pie- nentymisellä voi olla vaikutusta kaveri- suhteiden solmimi- selle. Kiusaamista esiintyy kaikissa kouluissa, koulun koolla ei ole tähän merkittävää vaikutusta.	Kiusaamista esiintyy kaikissa kouluissa, koulun koolla ei ole tähän merkittävää vaikutusta.
Lasten ja nuorten mahdollisuus harras- taa tai viettää vapaa- aikaa sekä lapsen oikeus lepoon ja leikkiin			
Lyhyt aikaväli	0	-1	0

Pitkä aikaväli	0	0	1
Kuvaus	Lasten arki on yksilöllinen riippuen mm. asuinpaikasta, harrastuksista, ystävyyssuhteista, perheestä ja yhteiskunnallisista asioita.	Lasten arki on yksilöllinen riippuen mm. asuinpaikasta, harrastuksista, ystävyyssuhteista, perheestä ja yhteiskunnallisista asioita. Peruskorjauksen aikaiset väistötilat saattavat muuttaa osalla oppilaista arkea kuljetusmatkojen osalta.	Lasten arki on yksilöllinen riippuen mm. asuinpaikasta, harrastuksista, ystävyyssuhteista, perheestä ja yhteiskunnallisista asioita. Lakkautettavan koulun oppilaiden arki ja mahdollisuus harrastuksiin saattavat muuttua positiivisesti tai negatiivisesti.
Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Lyhyt aikaväli	1	1	2
Pitkä aikaväli	1	1	1
Kuvaus	Lasten osallisuus perustuu opetus-suunnitelmaan ja perusopetuslakiin.	Lasten osallisuus perustuu opetus-suunnitelmaan ja perusopetuslakiin.	Lasten osallisuus perustuu opetus-suunnitelmaan ja perusopetuslakiin. Opetusryhmien yhdistyessä lapsia kuullaan tehostetusti.

Lasten ja nuorten hyvinvointi, terveys ja terveyserot			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Osassa rakennuksissa todettuja suosituksia ylittäviä pitoisuuksia. Mahdollisesti negatiivisia terveysvaikutuksia tilojen käyttäjiin. Oppilashuollon tilat eivät ole kaikissa yksiköissä riittävät. Koronavirusilta saatujen kokemusten mukaisesti infektioriski ei vaihtelee yksiköiden välillä.	Käytettävät kiinteistöt ovat sisäilmaltaan terveitä. Oppilashuollon palvelut ovat saavutettavissa kaikilla kouluilla. Koronavirusilta saatujen kokemusten mukaisesti infektioriski ei vaihtelee yksiköiden välillä.	Kaikki käytössä olevat kiinteistöt ovat sisäilmaltaan terveitä. Oppilashuollon palvelut ovat saavutettavissa kaikilla kouluilla. Koronavirusilta saatujen kokemusten mukaisesti infektioriski ei vaihtelee yksiköiden välillä.
Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa koko lapsen ja nuorten elämän kirjo. Turvallisuuden tunne	Turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa koko lapsen ja nuorten elämän kirjo. Turvallisuuden tunne	Turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa koko lapsen ja nuorten elämän kirjo. Turvallisuuden tunne

	vaihtelee jonkin ver- ran jopa päivittäin. Kouluviihtyvyyssky- selyn mukaan yli 80% kokee olonsa koulussa erittäin tur- valliseksi - tässä ei merkittäviä koulu- kohtaisia eroja.	vaihtelee jonkin ver- ran jopa päivittäin. Kouluviihtyvyyssky- selyn mukaan yli 80% kokee olonsa koulussa erittäin tur- valliseksi - tässä ei merkittäviä koulu- kohtaisia eroja. Peruskorjaukseen liittyvä mahdollinen muutto väistötiloihin voi vaikuttaa lasten turvallisuuden tun- teeseen positiivisesti tai negatiivisesti.	vaihtelee jonkin ver- ran jopa päivittäin. Kouluviihtyvyyssky- selyn mukaan yli 80% kokee olonsa koulussa erittäin tur- valliseksi - tässä ei merkittäviä koulu- kohtaisia eroja. Muutos voi vaikuttaa lasten turvallisuuden tunteeseen positiivi- sesti tai negatiivises- ti. Ryhmien yhdisty- essä panostetaan erityisen paljon ryh- mien toimintaan ja turvallisuuteen.	
Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin				
Lyhyt aikaväli	0	-1	-1	
Pitkä aikaväli	0	0	0	
Kuvaus	Ei välttämättä muu- tosta nykytilantee- seen, mutta koulu- kuljetukset voivat joka tapauksessa muuttua aina syys- kauden alussa ja vai- kuttaa perheen ar- keen.	Koulukuljetukset voivat joka tapauk- sessa muuttua aina syyskauden alussa ja vaikuttaa perheen arkeen. Muutokset saattavat vaikuttaa huoltajiin tunnetasolla.	Koulukuljetukset voivat joka tapauk- sessa muuttua aina syyskauden alussa ja vaikuttaa perheen arkeen. Muutokset saattavat vaikuttaa huoltajiin tunnetasolla.	

Vaikutukset perheiden elintagoon, toimeentuloon ja taloudelliseen tilanteeseen			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.	Ei merkittäviä vaikutuksia.
Vaikutukset varhaiskasvatukseen ja lasten mahdollisuudet osallistua ja saada laadukasta varhaiskasvatusta			
Lyhyt aikaväli	0	0	0
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei vaikutuksia.	Ei vaikutuksia.	Ei vaikutuksia.
Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin			
Lyhyt aikaväli	-1	-2	1
Pitkä aikaväli	-1	1	2
Kuvaus	Eri yksiköiden tilojen sopivuus nykymuo-	Peruskorjauksen aikaiset väistötilat vai-	Tarkoituksenmukaiset välineet saatavil-

	toiseen pedagogiikkaan vaihtelee. Kaikkien koulujen piha-alueet ja lähiympäristö tukevat opetussuunnitelman tavoitteita.	kuttavat käytettävissä oleviin opetustiloihin ja piha-alueisiin. Kaikkien koulujen piha-alueet ja lähiympäristö tukevat opetussuunnitelman tavoitteita. Peruskorjatut tilat mahdollistavat nykymuotoisen pedagogiikan toteuttamisen paremmin.	la. Oppimisen tuen resurssit saavutettavissa. Kaikkien koulujen piha-alueet ja lähiympäristö tukevat opetussuunnitelman tavoitteita.
Lasten, nuorten ja perheiden arjen sujuvuus			
Lyhyt aikaväli	0	-1	-1
Pitkä aikaväli	0	0	0
Kuvaus	Ei muutosta.	Peruskorjauksen aikaiset väistötilat voivat vaikuttaa perheiden arkeen positiivisesti tai negatiivisesti.	Lakkautettavan koulun oppilaiden perheiden arki saattaa muuttua hieman. Vaikutus voi olla positiivinen tai negatiivinen.
Moninaisten lasten ja nuorten yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys (ml. alueelliset erot)			
Lyhyt aikaväli	0	-1	-1

Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Ei merkittävää vaikutusta. Koulujen toimintaa järjestetään huomioiden koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat.	Koulujen toimintaa järjestetään huomioiden koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Peruskorjauksen aikaisten väistötilojen käyttö voi vaikuttaa ryhmien ryhmädynamiikkaan.	Koulujen toimintaa järjestetään huomioiden koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Toimintaa yhdistäessä saattaa olla haasteita ja muutokset voivat vaikuttaa ryhmädynamiikkaan.
Päätöksen kohteena olevien lasten ja nuorten arviot vaikutuksista			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Kouluviihtyvyysselvitys jokaiselle alakoulun oppilaalle ja nuorisovaltuuston lausunto löytyvät luvusta 5. Kyselyn perusteella mahdollinen kouluverkon muutos on lapsille ensisijaisesti sosiaalinen eikä tekninen muutos.	Kouluviihtyvyysselvitys jokaiselle alakoulun oppilaalle ja nuorisovaltuuston lausunto löytyvät luvusta 5. Kyselyn perusteella mahdollinen kouluverkon muutos on lapsille ensisijaisesti sosiaalinen eikä tekninen muutos.	Kouluviihtyvyysselvitys jokaiselle alakoulun oppilaalle ja nuorisovaltuuston lausunto löytyvät luvusta 5. Kyselyn perusteella mahdollinen kouluverkon muutos on lapsille ensisijaisesti sosiaalinen eikä tekninen muutos.

8 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta

Suoritetun vaikutusten ennakkoarvioinnin sekä talouden, toiminnan järjestämisen ja vähenävän lapsimäärän perusteella paras vaihtoehto on palveluverkon tiivistäminen ja Heinijärven koulun lakkauttaminen.

9 Päätösesitys

Päätösesitys perustuu kolmeen asiaan

- Koulukiinteistön nykytila ja sen remonttitarve
- Kunnan oppilasmäärän väheneminen
- Kunnan talouden vakauttamistarve

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että Heinijärven koulun toiminta loppuu 1.8.2026 alkaen

10 Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma

Koulun lakkauttaminen on laaja-alainen muutos, joka vaikuttaa oppilaiden ja perheiden arkeen, kouluyhteisöjen toimintakulttuuriin ja henkilöstön työolosuhteisiin. Päätöksen toimeenpanoa, vaikutuksia ja muutosprosessin etenemistä seurataan suunnitelmallisesti. Seurannan painopiste on erityisesti oppilaiden hyvinvoinnissa, turvallisuuden tunteessa, koulumatkojen sujuvuudessa sekä vastaanottavien koulujen toimintaedellytysten turvaamisessa.

Seurannassa tarkasteltava osa-alueet:

- Oppilaiden hyvinvointi, turvallisuuden tunne ja kouluviihtyvyys. On tärkeää varmistaa, että muutos ei lisää kuormitusta, yksinäisyydentunnetta tai turvattomuutta, ja että oppilaat kokevat olonsa tervetulleiksi uudessa koulussa.
- Koulumatkojen toimivuus ja arjen sujuvuus. Seurataan matka-aikojen muutoksia, kuljetusten toimivuutta sekä palautteita kuljetuksista.
- Oppimisen tuki. Varhaisen tuen, oppilashuollon ja erityisopetuksen seuranta ja tarpeen mukainen painottaminen muutostilanteessa.
- Henkilöstön työhyvinvointi ja työjärjestelyt. Seurataan työkuorman jakautumista, ryhmäkokojen kehittymistä sekä sitä, miten henkilöstö kokee muutoksen ja sen vaikutukset.
- Kouluyhteisön toimintakulttuurin kehittyminen ja ryhmäyttäminen. Huomioidaan, miten eri kouluista tulevien oppilaiden ja henkilöstön yhteisöllisyys muodostuu sekä miten vastaanottavat koulut onnistuvat vahvistamaan yhteenkuuluvuutta. Ryhmäyttämiseen panostetaan alkuvaiheessa merkittävästi.

- Vaikutukset alueeseen. Arvioidaan, miten koulun lakkautus vaikuttaa kylän tai alueen elinvoimaan, yhteisöllisyyteen ja tilojen käytön jatkosuunnitteluun.

Seuranta toteutetaan keräämällä palautetta oppilailta, huoltajilta ja henkilöstöltä sekä seuraamalla keskeisiä indikaattoreita. Ensimmäinen koontiarvio tehdään syyslukukauden jälkeen ja toinen kevätlukukauden jäleen. Tämän jälkeen arviointia jatketaan osana kunnan normaalia hyvinvointitiedonseuranta. Tavoitteena on varmistaa, että päätöksen vaikutukset ovat hallittuja, hyvinvointia tukevia ja oppilaiden arkea edistäviä.